

litin kunnan kasvun ja oppimisen palvelualueen prosessit esi- ja perusopetuksessa sekä lukio-opetuksessa 1.8.2025 lakimuutosten osalta

Palveluvaliokunta 19.08.2025 § 20
192/12.00.02/2022

Valmistelija	Kasvatus- ja opetusjohtaja Aarne Ylipiha, puh. 040 4833 732 aarne.ylipiha@iitti.fi
Asian selostus	Esi- ja perusopetuksessa muutokset perustuvat perusopetuslain (1090/2024) uudistukseen, jonka keskeisenä tavoitteena on vahvistaa varhaista ja ennaltaehkäisevää tukea oppilaille. Muutos vaikuttaa opetussuunnitelmien oppimisen ja esiopetukseen osallistumiseen / koulunkäynnin tukea koskeviin osioihin. Uuden lain voimaan tullessa kolmiportainen tuki (yleinen, tehostettu ja erityinen tuki) poistuu. Kolmiportaisen tuen tilalle tulevat ryhmäkohtaiset tukimuodot ja lapsi-/oppilaskohtaiset tukitoimet. Annettava tuki säilyy, mutta sitä kehitetään ja tukimuotoja sekä tukitoimia järjestellään ja nimetään uudelleen. Jatkossa tuen tasojen sijaan päätetään konkreettisista tukimuodoista ja -toimista, jolloin suunnitelmallisuus ja ennakointi korostuvat niin opetuksen järjestämisessä kuin päivittäisessä opetustyössäkin. Huomioitavaa on, että kolmiportainen tuki säilyy edelleen varhaiskasvatuslaissa, jolloin kolmiportaista tukea sovelletaan esioppilaiden kohdalla edelleen esiopetusta täydentävässä varhaiskasvatuksessa. Opetushallitus on päivittänyt myös lukion opetussuunnitelman perusteita mm. opiskelijan oikeudesta tukiopetukseen sekä erityisopetuksen antamisesta, jos muu oppimisen tuki ei riitä. Lisäksi uudistunut perusopetuslaki selventää ja yhtenäistää puhelimien ja muiden mobiililaitteiden käyttöä kouluissa 1.8.2025 alkaen. Osa esi- ja perusopetuksen tuen muutokseen liittyvistä kokonaisuuksista astuu voimaan vasta siirtymäajan myötä. Näin ollen litin kunnan opetussuunnitelmia ja tuen muutokseen liittyviä prosesseja tullaan tarkastamaan lukuvuoden 2025-2026 aikana. Prosessissa on huomioitava mm. seuraavaa: · Perusopetuslain 4, 9, 20 i, 26 a ja 33 § tulevat voimaan 1.8.2026 alkaen. · Tukea koskevassa päätöksessä päätetään 20 i § mukaisesta opetuksesta (Perusopetuksen järjestäminen oppilaalle oppimiskykyyn vaikuttavan vamman, sairauden tai toimintakyvyn rajoitteen perusteella) 1.8.2026 alkaen. · Tehostetun tuen oppimissuunnitelmat, päätökset erityisestä tuesta ja erityisen tuen henkilökohtaiset opetuksen järjestämistä koskevat suunnitelmat on päivitettävä lain 4 a -luvun mukaisiksi viimeistään 31.8.2026. · Uudistettu oppivelvollisuuslaki tulee voimaan 1.8.2026. · Päätös varhennetusta oppivelvollisuudesta tehdään 1.8.2026 alkaen. Oppimisen tuen uudistamiseen liittyvä valmistelutyö on aloitettu litin kunnassa kasvun ja oppimisen palvelualueella työryhmissä keväällä 2025, ja työryhmien työskentely on pohjannut Päijät-Hämeen seudulliseen yhteistyöhön. Kunnanhallitus hyväksyi 4.8.2025 esitetyt muutokset kunnan esiopetuksen, perusopetuksen alakoulujen ja yläkoulun sekä lukion opetussuunnitelmiin. Lakimuutosten vaatimat hallintosääntömuutokset ovat kunnanhallituksen käsittelyssä 18.8.2025. litin kunnan tuen muutoksen

prosessi jatkuu kasvun ja oppimisen palvelualueen prosessien ja asiakirjojen päivittämisellä sekä tarvittaessa opetussuunnitelmien kuntakohtaisten osioiden täsmentämisellä lukuvuoden 2025-2026 aikana. Prosessi seuraa Päijät-Hämeen seudullista yhteistyön linjauksia sekä opetushallituksen mahdollisia täsmennyksiä ja lisäohjeita. Prosessi käsittää seuraavien kokonaisuuksien tarkastelua ja toteutusta:

- Oppimisen ja koulunkäynnin tuen käytäntöjä tullaan täsmentämään siirtymäajan puitteissa.
- Arviointikäytäntöjä ja -kriteerejä tarkastellaan ja tarvittaessa yhdenmukaistetaan valtakunnallisiin linjauksiin.
- Tarvittavia oppiainekohtaisia tarkennuksia esim. äidinkielen ja kirjallisuuden tavoitteiden osalta.
- Koulujen toimintakulttuurin kuvauksiin tehdään tarvittaessa tarkennuksia.
- Jopo-opetukseen valmistetaan tarvittavat täsmennykset ja ohjeistukset.
- Perusopetuksen vuosiluokkien 1-6 ja 7-9 opetussuunnitelmien yhdistämistä kuntakohtaiseksi litin perusopetuksen opetussuunnitelmaksi harkitaan tässä yhteydessä.
- Tuen piirissä olevien oppilaiden tuen tarpeen uudelleen määrittely (20.9.2025 jälkeen) etenee vuosiluokittain seudullisen suunnitelman mukaisesti.
- Päätöstenteon ja muun dokumentoinnin lomakkeita uudistetaan (hankerahoituspäätös lv.2025-26 ajalle).
- Kunnan hallintosäännön päivittäminen ja tarvittavat delegoinnit.
- Kasvatus- ja opetushenkilökunnan kouluttaminen ja käytännön toteutuksen seuranta sekä arviointi.
- Henkilökuntaresurssin tarkistaminen (talousvuosi 2025) tuen muutokseen liittyvän valtionavun osalta.
- litin kunnan koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan toimintasuunnitelman päivittäminen.
- litin kunnan opiskeluhoitosuunnitelman päivittäminen.
- Henkilökunnan, oppilaiden, opiskelijoiden sekä huoltajien kuuleminen prosessin eri vaiheissa.
- Lukuvuosikohtaisesti laadittavalla lukuvuosisuunnitelmalla täsmennetään koulukohtaisesti, miten opetussuunnitelmaa toteutetaan lukuvuoden aikana: tässä yhteydessä päivitetään tarvittaessa koulujen järjestyssääntöjä mm. puhelimien ja muiden mobiililaitteiden käytön osalta.

Kasvatus- ja opetusjohtaja esittelee kokouksessa tarkemmin palveluvaliokunnalle kasvun ja oppimisen palvelujen prosesseja lakimuutoksen tiimoilta.

Valiokunnan ohjaus

Palveluvaliokunta merkitsee kasvatus- ja opetusjohtajan esittelyn tiedoksi.